

Spoštovani!

Med pripravo Registra zdravil Republike Slovenije X je prišlo do spremenjenih oznak podatkov o varnosti uporabe nekaterih zdravilnih učinkovin v nosečnosti, zato smo Registru dodali novo prilogo »Predpisovanje zdravil V NOSEČNOSTI«. V prilogi so učinkovine, ki imajo v Registru X drugačno oznako, označene s krepkim tiskom.

prof. dr. sc. Živa Novak-Antolič in Silva Pečar Čad

6. Predpisovanje zdravil V NOSEČNOSTI

Za vsa zdravila ni podatkov o varnosti uporabe v nosečnosti. Za hitro orientacijo za zdravnike, ki ženskam predpisujejo zdravila, smo iz raznih virov pripravili podatke o varnosti uporabe v nosečnosti. Zdravilne učinkovine so urejene po *Food and Drug Administration* (FDA) klasifikaciji, kjer pomeni:

- A: kontrolirane raziskave pri nosečnicah niso dokazale, da bi snov škodovala plodu;
- B: raziskave na živalih niso dokazale škodljivosti, vendar kontrolirane raziskave na ljudeh niso bile opravljene oziroma so raziskave na živalih pokazale škodljivosti, ki pa niso bile potrjene s kontroliranimi raziskavami pri ljudeh;
- C: raziskave so pokazale škodljivost pri živalih; kontroliranih raziskav pri ljudeh ni; niti za ljudi niti za živali ni raziskav. Zdravila iz te skupine naj se uporabljajo samo, če dobrobit odtehta tveganje;
- D: obstaja pozitiven dokaz škodljivosti za plod, vendar dobrobit za mater lahko vseeno odtehta tveganje v določenih primerih;
- X: raziskave pri živalih in ljudeh so dokazale škodljivost. Dobrobit ne odtehta tveganja, zato so zdravila iz te skupine prepovedana v nosečnosti.

Za zdravila, ki jih ni na seznamu, nismo našli podatkov. Podrobnejše podatke o zdravilih si prosim poiščite v ustrezni literaturi; precej podatkov je tudi dostopnih preko medmrežja. Vse uporabnike seznama prosimo, da nam sporočijo nejasnosti, napake, nove podatke v zvezi s predpisovanjem zdravil v nosečnosti in predloge.

ABECEDNI SEZNAM ZDRAVIL (mednarodna nelastniška imena)

abakavir	C	aciklovir	B
acenokumarol	X	acitretin	X
acetilcistein	B	adalimumab	B
acetilsalicilna kislina	C,D3	adapalen	C

adrenalin	C	atovakon	C
agalzidaza beta	B	atrakurijev besilat	C
akarboza	B	atropin	C
aktivno oglje	C	avranofin	C
alanilglutamin	B	azatioprin	D
albendazol	C	azelainska kislina	B
albumin	C	azitromicin	B
alendronska kislina	C		
alfakalcidol	C	bacitracin	C
alfentanil	C	baklofen	C
alklometazon	C	beklometazon	C
alopurinol	C	benzerazid	X
alprazolam	D	benzilpenicilin	B
alprostadi	X	betaksolol	C
alteplaza	C	betametazon	C,D1
aluminijev hidroksid	C	bikalutamid	X
amantadin	C	bimatroprost	C
amfotericin B	B	biperiden	C
amilaza	C	bisakodil	B
amiloridijev klorid	B	bisoprolol	C,D2,3
aminofilin	C	botulinski toksin, tip A,B	C
aminokisline	C	brimonidin	B
amiodaron	D	brinzolamid	C
amitriptilin	C	bromazepam	D
amlodipin	C	bromokriptin	C
amoksicilin	B	budezonid	Cpo, Binhal
amoksicilin +		bumetanid	C, DH
klavulanska kislina	B	bupivakain	C
ampicilin	B	buprenorfin	C
ampicilin + sulbaktam	B	bupropion	B
anagrelid	C	busulfan	D
		butamirat	C
anastrozol	D	butilskopolamin	C
antazolin	C		
apomorfina	C	cefaklor	B
aprepitant	B	cefaleksin	B
aprotinin	B	cefazolin	B
askorbinska kislina	A,CR	cefepim	B
atazanavir	B	cefiksim	B
atenolol	D	cefotaksim	B
atorvastatin	X	cefprozil	B

ceftazidim	B	deksantenol	C
ceftibuten	B	dekstran	C
ceftriakson	B	dekstrometorfan	C
cefuroksim	B	dezloratadin	C
celekoksib	C,D3	dezmopresin	B
cepivo proti gripi z		dezogestrel	X
inaktiviranimi virusi	C,D3	diazepam	D
cepivo proti hepatitisu B	C	didanozin	B
cepivo proti mumpsu	X	didrogesteron	D
cepivo proti otroški		difenhidramin	B
paralizi, živo	C	digoksin	C
cepivo proti pnevmokokom		dihidroergotamin	X
s prečiščenimi in vezanimi		dihidrokodein	B,DV
polisaharidnimi antigeni	C	diklofenak	B,D3
cepivo proti rdečkam	X	dimenhidrinat	B
cepivo proti steklini z		dimetinden	B
inaktiviranimi virusi	C	dinoproston	C
cepivo proti tuberkulozi		dipiridamol	B
(BCG)	C	disulfiram	C
cetilpiridinijev klorid	C	dobutamin	B
cetirizin	B	doksazosin	C
cetirizinijev diklorid	B	doksepin	C
cianokobalamin	A,CR	doksilamin	A
ciklofosfamid	D	doksorubicin	D
ciklopiroks	B	domperidon	C
ciklosporin	C	donepezil	C
cilastatin	C	dopamin	C
cinarizin	C	dornaza alfa	B
ciprofloksacin	C	dorzolamid	C
ciproteron	X	dutasterid	X
cisplatin	D	efalizumab	C
citalopram	C	efavirenz	C
cuklopentiksol	C	efedrin	C
		ekonazol	C
daclizumab	C	eksemestan	D
dakarbazin	C	eletriptan	C
dalteparin	B	emedastin	B
danazol	X	enalapril	C,D2,3
darbepoetin alfa	C	enfuvirtid	B
deksametazon	C,D1	enoksaparin	B
deksketoprofen	B,D3	entakapon	C

epirubicin	D	fluocinolonacetonid	C
eplerenon	B	fluoksetin	C
epoetin alfa, rekombinantni humani	C	fluorid	C
epoetin beta, rekombinantni humani	C	fluorometolon	C
eprazinon	X	fluorouracil	X
eptakog alfa (aktiviran)	C	flupentiksol	C
eptifibatid	B	flurazepam	X
ergotamin	X	flutamid	D
eritromicin	B	flutikazon	C
ertapenem	B	fluvastatin	X
escitalopram	C	fluvoksamin	C
esomeprazol	B	folitropin alfa	X
estradiol	X	(rekombinantni FSH)	B,D3
estriol	X	folkodin	A,CR
etanercept	B	folna kislina	C,D2,3
etilbiskumacetat	D	fozinopril	C
etinilestradiol	X	frovatriptan	C,DH
etodolak	C,D3	furosemid	C
etopozid	D	gabapentin	C
etosuksimid	C	gadodiamid	C
ezetimib	C	gadopentetna kislina	C
famotidin	B	galantamin	B
feksofenadin	C	ganciklovir	C
fenilefrin	C	gemcitabin	D
fenitoin	D	gemfibrozil	C
fenobarbiton	D	gentamicin	C
fenofibrat	C	glatiramer acetat	B
fenoksimetilpenicilin	B	glibenklamid	C
fenoterol	C	gliceriltrinitrat	C
fentanil	C,DVT	gliklazid	C
filgrastim	C	glimepirid	C
finasterid	X	glipizid	C
fitomenadion	C	glukagon	B
fludarabin	D	glukoza	B
flufenazin	C	goserelin	X
flukonazol	C	granisetron	B
flumazenil	C	gvaifenezin	C
flunizolid	C	haloperidol	C
		heparin	C

hialuronska kislina	C	irbesartan	C,D2,3
hidroklorotiazid	B,DH	itrakonazol	C
hidrokortizon	C,D1	izofluran	B
hidrokortizonbutirat	C	izoniazid	C
hidroksikobalamin	C	izosorbidmononitrat	C
hidromorfon	B,DV	izotretinoin	X
holekalciferol	C,DR		
horionski gonadotropin	C	jopamidol	B
humani imunoglobulin			
anti-D (Rh)	C	kalcijev glukoheptonat	C
humani imunoglobulin G	C	kalcijev klorid	C
humani imunoglobulin		kalcipotriol	C
proti hepatitisu B	C	kalcitonin lososa, sintezni	C
humani imunoglobulin		kalcitriol	C,DR
proti noricam	C	kalijev citrat	A,CR
humani imunoglobulin		kalijev jodid	D
proti steklini	C	kalijev klorid	A,CR
humani imunoglobulin		kandesartan	C,D2,3
proti tetanusu	C	kapecitabin	D
humani imunoglobulini		kaptopril	C,D2,3
za intravaskularno		karbahol	C
aplikacijo	C	karbamazepin	D
ibandronska kislina	D	karbidopa	C
ibuprofen	B,D3	karboplatin	D
idarubicin	D	karvedilol	C,D2,3
ifosfamid	D	kaspofundin	C
imatinib	D	ketokonazol	C
imikvimob	B	ketoprofen	B,D3
imipenem	C	ketotifen	C
inaktivirano cepivo proti		klaritromicin	C
hepatitisu A	C	klavulanska kislina	B
indapamid	B,DH	klemastin	B
indinavir	C	klindamicin	B
indometacin	B,DV3	klobazam	D,X1
infliksimab	C	kloksacilin	B
insulin	B	klomifen	X
interferon alfa-2a	C	klomipramin	C
interferon alfa-2b	C	klonazepam	D
interferon beta-1a	C	klonidin	C
interferon beta-1b	C	klopidogrel	B
ipratropijev bromid	B	klorambucil	D

kloramfenikol	C	lovastatin	X
klorheksidin glukonat	B		
klortalidon	B,DH	magnezijev klorid	D
klotrimazol	B	manitol	C
klozapin	B	maprotilin	B
koagulacijski faktor IX	C	mebendazol	C
kodein	C,DVT	medroksiprogesteron	X
kofein	B	megestrol	X
kromoglicinska kislina	B	melfalan	D
krotamiton	C	meloksikam	C,D3
kvetiapin	C	memantin	B
		mepivakain	C
laktuloza	B	merkaptopurin	D
lamivudin	C	meropenem	B
lamotrigin	C	mesalazin	B
lansoprazol	B	mesna	B
latanoprost	C	mešano cepivo proti	
leflunomid	X	davici, hemofilusu	
letrozol	D	influenca, oslovskemu	
levetiracetam	C	kašlju, otroški ohromelosti	
levobupivakain	B	in tetanusu	C
levocetirizin	B	mešano cepivo proti	
levodopa	C	ošpicam, mumpsu in	
levofloksacin	C	rdečkam z oslavljenimi	
levokabastin	C	virusi	X
levomepromazin	C	metadon	B,DV
levonorgestrel	X	metformin	B
levprorelin	X	metilaminolevulinat	C
lidokain	B	metildigoksin	C
linestrenol	D	metildopa	B
linezolid	C	metilfenidat	C
linkomicin	B	metilfenobarbital	D
lipaza	C	metilprednizolon	C
litij	D	metilprednizolonaceponat	C
lizinopril	C,D2,3	metoklopramid	B
lodoksamid	B	metoprolol	C,D2,3
loperamid	B	metotreksat	X
lopinavir	C	metronidazol	B,X1
loratadin	B	midazolam	D
lorazepam	D	midekamicin	C
losartan	C,D2,3	mikofenolna kislina	C

mikonazol	C	norgestimat	X
minoksidil	C	norgestrel	X
mirtazapin	C		
mitoksantron	D	oksaliplatin	D
mivakurijev klorid	C	oksaprozin	C,D3
mlečna kislina	B	oksazepam	D
moklobemid	C	oksikodon	B,DV
moksifloksacin	C	oksimetazolin	C
mometazon	C	oksitetraciklin	D
montelukast	B	oksitocin	X
morfin	C,DV	oktreotid	B
mupirocin	B	olanzapin	C
		olopatadin	C
nabumeton	C,D3	omeprazol	C
nadroparin	B	ondansetron	B
nafazolin klorid	C	oseltamivir	C
nalbufin	B,DV		
nalidiksna kislina	C	paklitaksel	D
nalokson	B	palivizumab	C
naltrekson	C	pamidronska kislina	D
nandrolon	X	pankuronijev bromid	C
naproksen	B,D3	pantoprazol	B
natoglinid	C	paracetamol	B
natrijev heparinat	C	parekoksib	C,D3
natrijev hidrojenkarbonat	C	paroksetin	C
natrijev laktat	C	pefloksacin	C
natrijev levotiroksinat	A	pegfilgrastim	C
nelfinavir	B	peginterferon alfa-2a	C
neomicin	C	peginterferon alfa-2b	C
netilmicin	D	pegvisomant	B
nifedipin	C	pentazocin	C,DVT
nikotin transdermalno	D	pentoksifilin	C
nikotin žvečilna	X	pergolid mesilat	B
nimodipin	C	perindopril	C,D2,3
nistatin lokalno	B	pilokarpin	C
nistatin sistemsko	C	pimekrolimus	C
nitrazepam	D	pindolol	B,D2,3
nitrendipin	X	pioglitazon	C
nonoksinol-9	C	piperacilin	B
noretisteron	X	pirazinamid	C
norfloksacin	C	piridoksin (vitamin B6)	A,CR

piridostigmin	C	ropinirol	C
piroksikam	C,D3	rosiglitazon	C
polimiksin B	B	rosuvastatin	X
posakonazol	C		
povidon-jod	D	salbutamol	C
pramipeksol	C	salmeterol	C
pravastatin	X	sečnina	C
prazosin	C	selegilin	C
prečiščen antigen virusa		sertralin	C
hepatitisa tipa B	C	sevelamer	C
prečiščen antigen virusa		sibutramin	C
influenca	C	sildenafil	B
primidon	D	simetikon	C
progvanil	C	simvastatin	X
prokaterol	B	sinetzni kalcitonin lososa	B
proksimetakain	C	sirolimus	C
promazin	C	somatostatin	B
propafenon	C	somatropin, rekombinantni	C
propiltiouracil	D	sotalol	B,D2,3
propofol	B	spironolakton	C,DH
propranolol	C,D2,3	srebrov sulfadiazin	B
		stavudin	C
raloksifen	X	sufentanil	C
ramipril	C,D2,3	sukralfat	B
ranitidin	B	sulbaktam	B
remifentanil	C	sulfametoksazol	C,DT
repaglinid	C	sulfasalazin	B,DT
reserpin	C	sultamicin	C
retinol	A,XR	sumatriptan	C
reviparin	B		
ribavirin	X	tadalafil	B
rifampicin	C	takrolimus	C
riluzol	C	tamoksifen	D
risedronska kislina	C	tamsulozin	B
risperidon	C	telitromicin	D
ritodrin	B	telmisartan	C,D2,3
ritonavir	B	temozolomid	D
rituksimab	C	teofilin	C
rivastigmin	B	terazosin	C
roksitromicin	D	terbinafin	B
rokuronijev bromid	C	teriparatid	C

testosteron	X	urapidil	C
tetanusni anatoksin	C	ursodeoksiholna kislina	B
tiagabin	C		
tiamazol	D	valaciklovir	B
tiamin (vitamin B1)	A,CR	valdekoksib	C,D3
tiklopidin	B	valprojska kislina	D
timolol	C,D2,3	valsartan	C,D2,3
tiogvanin	D	vankomicin	B
tioridazin	C	vardenafil	B
tirofiban	B	varfarin	X
tizanidin	C	venlafaksin	C
tobramicin	D	verapamil	C
toksoid device	C	vitamin D3	A,DR
toksoid tetanusa	C	vitamini kompleksa B	A,CR
tolkapon	C	vorikonazol	D
tolterodin	C		
topiramat	C	zanamivir	C
topotekan	D	zidovudin	C
torasemid	B	ziprazidon	C
tramadol	C	zoledronska kislina	D
trandolapril	C,D2,3	zolmitriptan	C
trastuzumab	B	zolpidem	B
triamcinolon	C,D1		
triheksfenidil	C	železov(II) sulfat	A
trimetoprim	C		
triptorelin	X		

LEGENDA:

- 1- jemanje učinkovine v prvem trimesečju nosečnosti
- 2- jemanje učinkovine v drugem trimesečju nosečnosti
- 3- jemanje učinkovine v tretjem trimesečju nosečnosti
- V- visoke doze ali daljše obdobje jemanja učinkovine
- R- jemanje učinkovine nad priporočeno dnevno dozo
- H- jemanje učinkovine ob hipertenziji nosečnice
- T- jemanje učinkovine ob pričakovanem terminu poroda
- po: per os; inhal: inhalacijsko

Marjeta Poljšak, magistra farmacije

Rok Antolič, magister farmacije

prof. dr. sc. Ksenija Geršak, dr med, specialistka ginekologije in porodništva

prof. dr. sc. Živa Novak-Antolič, dr med, specialistka ginekologije in porodništva

†doc. dr. sc. Gorazd Antolič, dr med, magister farmakologije, specialist internist (sodeloval pri prvih razvrstitvah)